

Ильницкий А. И.

Подольский государственный аграрно-технический университет

ИНФОРМАЦИОННОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ФОРМИРОВАНИЯ СТРАТЕГИЙ РАЗВИТИЯ СЕЛЬСКИХ ТЕРРИТОРИЙ

Резюме

Исследованы теоретические вопросы информационного обеспечения формирования стратегии развития сельских территорий, а также основные проблемы развития сельских территорий. Проанализированы теоретические исследования по информационному обеспечению стратегии развития сельских территорий, и выделены основные этапы стратегии развития сельских поселений.

Ключевые слова: информационное обеспечение, стратегия развития, нормативная база.

П'ницький А. І.

Podolsky State Agrarian Technical University

INFORMATION SUPPORT STRATEGY FORMATION OF RURAL AREAS

Summary

Theoretical issues of information support strategy development of rural areas. The basic problems of rural development. Theoretical research on information provision strategies of rural development and highlight the main stages of the development strategy of rural settlements.

Keywords: information system, development strategy, regulatory framework.

УДК 339.5

Іринчина І. Б.

Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана

МОДЕРНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКСПОРТООРІЄНТОВНОГО ЗЕРНОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Досліджено проблематику сучасного експортного розвитку національного ринку зерна. Виокремлено структурні та фінансові проблемні аспекти зернового ринку України. Вивчено досвід державного регулювання аграрного сектора економіки США, Канади і країн ЄС. Запропоновано регуляторні механізми підвищення конкурентоспроможності вітчизняного зерна на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Ключові слова: експортний потенціал, модернізація, національний ринок зерна, Світове господарство, система державного регулювання.

Постановка проблеми. Реалізувати свій могутній економічний потенціал зерновий ринок зможе у тому випадку, якщо держава стане ефективним регулятором процесу відтворення, здатним збалансувати товарні та фінансові потоки в їх безперервному русі між секторами ринку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Переорієнтація експортних потоків України на нові географічні ринки та зміна форм торгівлі в умовах кризових явищ в межах національної економіки та асиметрії глобальної торговельної системи, вимагають модернізації системи методів та інструментів регулювання зовнішньої торгівлі задля оптимізації експортної діяльності національних суб'єктів, зокрема ринку зерна.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є з'ясування проблематики сучасного експортного розвитку національного ринку зерна й обґрунтування напрямків модернізації регуляторної системи задля сприяння розширенню якісної (прибуткової) та кількісної (географія ринків) присутності України на Світовому ринку зерна.

Виклад основного матеріалу. Світовий ринок зерна динамічно розвивається з усталеною тенденцією високого попиту на хліб як основи харчових

раціонів населення планети. В основі продовольчої проблеми світу закладено нерівномірність рівнів розвитку зернового виробництва та незбалансованість попиту і пропозиції на зерно в різних країнах та регіонах. Використовуючи переваги міжнародного поділу праці, сприятливість агрокліматичних та економічних факторів, виробничі ресурси зерна нагромаджуються в США, Китаї, ЄС, Індії, Бразилії, Україні, Росії. Для України ринок зерна є наявною як порівняльною так і абсолютною перевагою у міжнародній торгівлі. Тому економічне реформування актуалізує перегляд наявних методів та інструментів регулювання експортної та імпоротної діяльності на зерновому ринку. Проведений аналіз проблематики функціонування ринку виявив ряд деформацій, які ми представили у таблиці 1.

Фінансові проблеми є першоджерелом структурних проблем. Так, низький рівень доходності зерновиробників та неузгодженість різноякісних економічних інтересів суб'єктів різних секторів призводять до відмови аграріїв від дороговартісних елеваторних послуг, якісного елітного насіння, післязбиральної доробки власного насіння тощо. В умовах фінансової нестабільності зернового господарства перевага надається позаелева-

торному зберіганню культур, формуванню насінневих потоків та кормовому споживанню зерна у надрах лише аграрного сектору, без взаємодій із суб'єктами суміжних секторів і ринків.

Між фінансовими та структурними проблемами існує зворотний зв'язок і взаємообумовленість. Так, наслідки структурних змін, зокрема, зниження урожайності та якісних параметрів культур, зростання частки фуражного зерна у структурі валового збору та експорту, знижують доходність суб'єктів аграрного сектору зернового ринку, відтак посилюють дію фінансових змін. Відповідно, останні постають як джерелом, так і наслідком структурних змін на зерновому ринку України.

Перервати своєрідний «кругообіг» проблем покликана держава, яка зазнає істотних втрат від їх наслідків, зокрема, від скорочення обсягів виробництва зернопереробних і насінневих підприємств, незбалансованих експортно-імпортних зернових операцій, зростання імпорту готових хлібних виробів та гібридів насіння тощо. Однак недосконалість форм і методів державного втручання замість зменшення проблемних аспектів посилює їх дію, перетворюючись із регулятора в джерело деформацій.

Академік Б.П. Плишевський виділяє за значимістю два джерела, які спричиняють зміни [6]:

- капітал, приватний і акціонерний, стратегія поведінки якого полягає в обмані партнерів, держави і найманих працівників;
- держава, яка ще не виробила механізму ефективної взаємодії влади, бізнесу, форм і методів узгодження в економічній політиці інтересів усього суспільства.

Адаптувавши дане твердження до специфіки зернового ринку України, можна виділити домінуючі джерела деформацій:

1) перерозподіл доходів на користь найсильніших суб'єктів ринку – зернотрейдерів, які контролюють 91% культур, реалізованих сільськогосподарськими підприємствами;

2) неефективність діючої державної політики на внутрішньому ринку зерна та продуктів його переробки.

Розглянемо детальніше недоліки функціонування механізму державного цінового регулювання:

1. Недосконалість і несвоєчасність фінансового забезпечення Аграрного фонду.

2. Низький рівень інтервенційних цін.

3. Обмеженість доступу виробників до участі у форвардних або заставних закупівлях зерна.

4. Відсутність запасів певних зернових культур для їх продажу в періоди стрімкого зростання попиту.

5. Непрозорість розподілу експортних квот між експортерами українського зерна.

Наявність великої кількості недоліків свідчить про обмежений вплив регуляторної політики країни. Головними принципами удосконаленої регуляторної політики повинні стати: цілеспрямованість, системність, наукова обґрунтованість тощо. Узагальнимо напрями удосконалення державної регуляторної політики у таблицю.

Першим етапом реалізації оновленої державної політики, на наш погляд, повинні стати впровадження комплексу заходів щодо зменшення деструктивних проявів структурних і фінансових деформацій. До таких заходів слід віднести, зокрема, створення незалежних регіональних лабораторій якості продукції, посилення державного контролю за тарифною політикою приватних елеваторів, забезпечення ефективного функціонування державного каналу реалізації зерна. На думку А. Алтухова, «в ринкових умовах... зернове господарство зможе нормально функціонувати тільки за ефективної системи збуту зерна» [3]. Відповідно, реформування існуючої непрозорої збутової системи та урізноманітнення каналів реалізації зерна є першочерговим завданням держави на шляху модернізації її політики.

Другий етап реалізації оновленої державної політики передбачає комплекс довгострокових заходів, загальна дія яких орієнтована на реалізацію

Таблиця 1

Структурні та фінансові проблемні аспекти зернового ринку України

Тип	Напрями деформацій	Вплив на розвиток секторів ринку
Фінансові	1. Непропорційність розподілу доходів між секторами ринку	- Зростання витрат держави на підтримку ресурсоутворюючих секторів (аграрного та споживчого); - переважаючі інвестиції в розвиток інфраструктурного сектора
	2. Значні цінові різниці між внутрішніми, експортними, імпортними та світовими цінами зернових культур	- Втрати держави від незбалансованих експортно-імпортних операцій: експорту екологічно чистого українського зерна за цінами нижчими світових та імпорту культур за цінами, що перевищують світові ціни зернових культур; - зменшення рентабельності зерновиробників, міжсекторний перерозподіл доходів на користь трейдерів
	3. Низький рівень доходності аграрного сектора	- Просте і звужене відтворення ресурсів; - відсутність інвестиційно-інноваційного оновлення зерновиробництва
Структурні	4. Зменшення взаємодій (товаропотоків) між зерновим та насінневим ринками	- Зниження урожайності культур, скорочення обсягів виробництва оригінального та елітного насіння; - зростання імпорту гібридів культур; - закриття фінансово нестійких малих і середніх насінневих підприємств
	5. Функціонування похідних переробного та споживчого секторів у аграрному секторі зернового ринку	- Моновиробництво експортноорієнтованих зернових культур (наприклад, кукурудзи); - зменшення обсягів зернопереробки, дефіцит власної сировини для її потреб; - імпорт продовольчого зерна, готових продуктів зерно переробки
	6. Істотне скорочення обсягів товаропотоку між аграрним і переробним сектором зернового ринку	- Зниження якості зерна та насінневого матеріалу в суб'єктах аграрного сектору; - зростання частки фуражного зерна у структурі валового збору та експорту; «тінізація» руху зернопотоків, бюджетні втрати
	7. Невідповідність наявних в Україні терміналів зберігання і системи транспортування зерна амбіціям розширення присутності на світовому зерновому ринку	- Уповільнення доставки зерна від продавця до споживача; - погіршення якості зерна; - спекуляції на дефіциті елеваторів; - низька пропускна здатність українських портів

Джерело: розроблено автором на основі даних [7; 8; 9]

економічних інтересів держави на зерновому ринку. Основу цих заходів формує механізм стимулювання виробництва доданої вартості товару на зерновому та суміжних продовольчих ринках.

Окрім удосконалення державної політики регулювання ринку зерна серед факторів які значно посилюватимуть позиції ринку зерна України виділимо наступні:

- збільшення забезпечення ринку зерносовищами;
- удосконалення транспортної інфраструктури;
- налагодження взаємодії залізничного транспорту з системою зберігання та портовими потужностями;
- налагодження співпраці між виробниками сільськогосподарської продукції та науковими установами; (сприятиме запровадженню грантових програм підтримки університетських досліджень, спрямованих на вирішення проблем АПК);
- використання досвіду розвинутих країн тощо.

Важливість розвитку ринку зерна як запоруки посилення міжнародної конкурентоспроможності України обумовлюється такими факторами, які можна розглядати як сприятливі [10, с. 30]:

1) загострення світової продовольчої кризи та збільшення виробництва й використання біологічного палива, що обумовлює збільшення потен-

ційного попиту на вітчизняну продукцію та підвищення цін на сільськогосподарську продукцію;

2) для споживання населенням України достатньо лише 30-40% виробленого зерна, решту можна експортувати, саме тому, зокрема, експорт сільськогосподарської продукції становить 20-30% усього експорту України до країн ЄС;

3) зростання попиту у розвинутих країнах на екологічно чисту продукцію (безвикористання генетично модифікованих організмів (ГМО), консервантів, барвників тощо), ціни на яку є вищими на 20-50%; більшість виробленої в Україні сільськогосподарської продукції досі є органічною, що визначає потенціал її експорту на ринки розвинутих країн.

Незважаючи на те, що ситуація на світовому ринку зерна може швидко змінюватися, коли той чи інший фактор починає домінувати, поточна ситуація на ринку є досить вигідною для активізації експорту зернових, причому не тільки для трейдерів, які можуть отримати значні прибутки, але і для виробників сільськогосподарської продукції.

Досвід державного регулювання продовольчого комплексу в Європейських країнах свідчить про принципово нову схему взаємодії держави і господарських суб'єктів. Цей підхід пов'язаний з прямим вирішенням економічних проблем через створення ефективних, прозорих інструментів ре-

Таблиця 2

Напрями модернізації регуляторної політики на зерновому ринку України

Регуляторні заходи	Вплив на розвиток секторів ринку
1. Державний контроль за експортом/імпортом культур. 2. Стимулювання виробництва доданої вартості товару на зерновому ринку. 3. Ефективна діяльність державного зерноекспортера.	РЕАЛІЗАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ ДЕРЖАВИ - Збільшення доходів держави від експорту; - зменшення необґрунтованих цінових різниць; - нарощування обсягів кормового споживання зерна, зменшення імпорту м'ясних субпродуктів; - переорієнтація продовольчого експорту з зерна на продукти його переробки; - активізація інвестиційно-інноваційної діяльності в ресурсотворюючих аграрному і споживчому секторах зернового ринку
2.1. Створення незалежних регіональних лабораторій якості продукції. 2.2. Державний контроль за тарифною політикою приватних елеваторів. 2.3. Часткова компенсація витрат аграріїв на придбання елітного насіння.	ЗМЕНШЕННЯ СТРУКТУРНИХ ПРОБЛЕМ - Зростання обсягів товаропотоку між аграрним і переробним секторами зернового ринку; - зменшення обсягів зернопотоку в похідних секторах у межах аграрного сектору; - зростання товаропотоків між ринками зерна та насіння (елітного і репродукційного) підвищення якісних параметрів зерна; - зростання доходів аграріїв за рахунок реалізації зерна у пікові цінові періоди за об'єктивними цінами, що відповідають якості культур; - розвиток вітчизняної селекції та насінництва
1. Підвищення рівня мінімальних інтервенційних цін зерна до ринкових. 2. Висока платіжна дисципліна Аграрного фонду. 3. Спрощення доступу виробників до участі в державних закупівлях.	ЗМЕНШЕННЯ ФІНАНСОВИХ ПРОБЛЕМ - Урізноманітнення збутових каналів; - переорієнтація частини зернопотоків із домінуючих непрозорих «інших» каналів реалізації до організованих каналів, зокрема державного; - зростання рентабельності зерновиробництва, забезпечення його розширеного відтворення; - подолання залежності аграріїв від моносонічних цін зеротрейдерів

Джерело: розроблено автором на основі [2; 3]

Таблиця 3

Основні заходи державного регулювання аграрного сектора економіки США, Канади і країн Європейського економічного співтовариства

Країни	Заходи державного регулювання аграрного сектора економіки
	Ринкового спрямування
США	- компенсації за 1 га посівних площ, виведених з обігу; - підтримка цін для стабілізації доходів фермерів; - пільгові кредити на укрупнення підприємств; - підтримка методів обробітку ґрунту, що незначно впливають на навколишнє середовище за допомогою компенсаційних платежів
Канада	- підтримка цін для стабілізації прибутків фермерів, подібна до США; - страхування доходу фермерів; - державна гарантія відшкодування страхових платежів у визначених розмірах.
Країни ЄЕС	- компенсація за 1 га посівних площ виведених з обігу; - використання квот по м'ясу, молоку, цукру і тютюну; - підтримка цін на маслинову олію і тверді сорти пшениці

Джерело: розроблено автором

гулювання. Державні заходи щодо регулювання аграрного сектора економіки в розвинутих країнах північної Америки та Європи мають не тільки ринкове спрямування (підтримка чи обмеження попиту і пропозиції), вони також мають на меті викликати структурні зрушення у разі необхідності збалансування внутрішньо- та міжгалузевого розподілу (табл. 3).

Головною проблемою сучасного розвитку аграрного сектора економіки в багатьох країнах та зокрема в Україні є неефективність обміну між промисловістю і сільським господарством, що отримала назву «диспаритет цін».

У розвинутих країнах ця проблема найчастіше вирішується шляхом державного регулювання цін. Найпоширенішими серед різноманітних механізмів регулювання цін на сільськогосподарську продукцію є такі:

- створення буферних запасів (держава закуповує сільськогосподарську продукцію, якщо ціни на неї занадто низькі, і відправляє на ринок створені запаси при підвищенні цін. Цей механізм не має прямого впливу на ціну, він лише призводить до ущільнення верхин коливань цін в обох напрямках);

- закупівля з метою підтримки цін на сільськогосподарську продукцію (держава або цілком призупиняє продаж продукції на внутрішньому ринку, або зводить його до мінімуму, тим самим забезпечуючи фермерам довготермінові високі ціни. Водночас використання цього механізму може призвести до збільшення державних запасів, що інколи потребує фізичного знищення продукції);

- субсидування експорту з метою підтримки високих цін на внутрішньому ринку (застосування цього механізму має декілька негативних наслідків: високі споживчі ціни, бюджетні витрати для країни, що запровадила цей механізм, зниження рівня світових цін і, як наслідок, виникнення напруги між окремими країнами – найбільшими експортерами певного виду продовольчої сировини);

- обмеження імпорту продовольства (цей механізм, як і попередній, спрямований на підтримку високих цін на внутрішньому ринку, що, з одного боку, сприяє збільшенню пропозиції, а з іншого – призводить до скорочення попиту. Значний розрив між пропозицією та попитом на внутрішньому ринку викликає необхідність застосування попереднього механізму з усіма його негативними наслідками);

- компенсаційні платежі (застосовуються за необхідності підтримки попиту на продукцію сільськогосподарського виробництва. Виробники отримують з бюджету прямі компенсаційні платежі у разі суттєвого падіння ринкових цін, що дозволяє їм утримувати відповідний рівень рентабельності виробництва).

Особливістю регулювання цін на сільськогосподарську продукцію в країнах з ринковою економікою є встановлення мінімального граничного рівня для ринкових цін, нижче якого вони не можуть опускатися. Для цього використовуються два основних інструменти – підтоварні кредити та пряма державна закупівля продукції.

У розвинутих країнах регулювання цін на аграрну продукцію і фермерських прибутків передбачає організацію спостереження за динамікою низки економічних показників, у числі яких:

- витрати виробництва по групах спеціалізованих господарств (у країнах ЄС) чи по видах виробництва (у США);

- паритет цін на засоби виробництва для сільського господарства і на сільськогосподарську продукцію;

- прибутковість ферм і галузей виробництва, а також усього сільського господарства [42].

У низці випадків по окремих специфічних товарах, наприклад молоку, важливо підтримати середньодобовий рівень постачання і споживання, у зв'язку з чим регулюванню піддаються як оптові, так і роздрібні ціни. Подібний державний механізм підтримки цін є надзвичайно дорогим і звичайно складає значну частину державного бюджету розвинутих країн чи тих міжнародних організацій, які займаються подібного роду регулюванням.

Крім використання непрямих економічних важелів, окремі держави також застосовують заходи прямого втручання у виробництво з метою його обмеження (введення квотування на виробництво окремих видів продукції). Це можуть бути заходи прямого втручання: забій корів за умови надвиробництва молока і молочних продуктів, викорчування виноградників і садів в умовах надвиробництва ординарного вина і деяких видів фруктів з відповідною компенсацією виробникам прогнозованих втрат.

З іншого боку, з метою стимулювання розвитку виробництва застосовуються прямі державні субсидії по землевпорядженню, природоохоронних заходах, господарському будівництву, придбанню деяких окремих видів засобів виробництва, а також підтримка за державний рахунок сільськогосподарської науки, служби сільськогосподарської пропаганди, освоєння нової техніки і технологій.

Підсумовуючи, варто зазначити, що адаптаційний механізм підвищення конкурентоспроможності українського зерна на внутрішньому та зовнішньому ринках необхідно орієнтувати на реалізацію невикористаних конкурентних переваг вітчизняної агропродукції, поклавши в його основу такі принципи:

- системний розвиток всіх параметрів конкурентоспроможності зернових культур, а не домінування окремих складових (зокрема, економічних);

- збалансування різноспрямованих економічних інтересів виробників, експортерів та держави в процесі забезпечення та використання конкурентного потенціалу українського зернового ринку;

- реалізація певних конкурентних переваг українського зерна на світовому ринку не повинна знижувати конкурентоспроможність вітчизняних зерновиробників та їх продукції на внутрішньому ринку.

Висновки і пропозиції. Враховуючи наведені принципи та як узагальнення всього розглянутого матеріалу, до складових механізму підвищення конкурентоспроможності вітчизняного зерна на внутрішньому та зовнішньому ринках можна віднести такі організаційно-економічні регуляторні заходи:

- стимулювання національного виробництва високоякісних продовольчих зернових культур. Стимулюючими інструментами можуть бути використані як нові (наприклад, дотації та «класність» зерна), так і вже діючі дотаційні системи; важливо при цьому забезпечити доступність, прозорість та справедливість розподілу дотацій між товаровиробниками;

- цінова підтримка зерновиробників шляхом підвищення ефективності діючого механізму державного цінового регулювання. Так, прове-

дення держзакупівель зерна не за мінімальними, а за ринковими цінами сприятиме подоланню залежності аграріїв від моносонічної ціни зернотрейдерів, зростанню рентабельності зерновиробництва, інвестицій у його якісний інноваційний розвиток;

– спрямування товарних потоків зерна із непрозорих каналів реалізації до організованих збутових систем, зокрема, оптових ринків сільськогосподарської продукції. Створення мережі оптових ринків сільськогосподарської продукції сприятиме справедливому ціноутворенню, подоланню інформаційної асиметрії ринку, збільшенню обсягів товаропотоків між аграрними та переробними секторами внутрішнього ринку зерна, становленню рівноправних економічних відносин між суб'єктами даних секторів;

– посилення державного контролю за процесом визначення «класності» зерна на елеваторах шляхом створення та забезпечення функціонуван-

ня регіональних незалежних лабораторій якості зернових культур;

– посилення державного контролю за експортно-імпортними операціями на зерновому ринку України; стимулювання тих експортерів українського зерна, які забезпечують конкурентоспроможність продукції на світовому ринку не за рахунок демпінгових цін, а завдяки її високій якості, екологічній чистоті та безпеці, за рахунок розвитку системи логістики;

– підвищення якості зернозберігаючих послуг, їх сертифікація відповідно до вимог міжнародних стандартів;

– вдосконалення діючих національних стандартів якості зернових культур з урахуванням досвіду стандартизації провідних зернових держав, їх гармонізації з міжнародними нормами та стандартами;

– стимулювання впровадження екологічно чистих технологій у зерновому господарстві, створення ринку екологічно чистої аграрної продукції.

Список літератури:

1. Закон України «Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
2. Братерский М.В. Экономические инструменты внешней политики и политические риски / М.В. Братерский. – М.: Изд. дом Гос. ун-та Высшей школы экономики, 2010. – 231 с.
3. Дружко В. В Євросоюзі нашому зерну ввімкнули червоне світло / В. Дружко // Пропозиція. – 2010. – № 11. – С. 13-20.
4. Кузнецова І. Яка ж роль відведена Україні в світовому виробництві та експорті зерна / І. Кузнецова // Зерно і хліб. – 2012. – № 2. – С. 3-6.
5. Ортіна Г.В. Особливості та тенденції зернового ринку України / Г.В. Ортіна // Держава і регіони. – 2007. – № 2. – С. 173-176.
6. Поточна кон'юнктура і прогноз ринків с. -г. продукції та продовольства в Україні на 2014/15 маркетинговий рік. – Вип. 18. – 50 с.
7. Притула Н.М. Сучасний ринок зерна в Україні / Н.М. Притула // Держава і регіони. – 2008. – № 1. – С. 137-140.
8. Рослинництво [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
9. Стан та перспективи системи зберігання зерна в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://beetlekill.com.ua/systema.php>.
10. Украине нужна единая программа развития как мирового экспортера зерна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.apk-inform.com/ru/exclusive/topic/1009322>.
11. Чужиков В.І. Глобальна регіоналістика: історія та сучасна методологія: [монографія] / В.І. Чужиков. – К.: КНЕУ, 2008. – 272 с.

Иринчина И. Б.

Киевский национальный экономический университет
имени Вадима Гетьмана

МОДЕРНИЗАЦИЯ СИСТЕМЫ ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ЭКСПОРТНООРИЕНТИРОВАННОГО ЗЕРНОВОГО РЫНКА УКРАИНЫ

Резюме

Исследованы проблемы современного экспортного развития национального зернового рынка. Выделены структурные и финансовые проблемные аспекты зернового рынка Украины. Изучен опыт государственного регулирования аграрного сектора экономики США, Канады, стран ЕС. Предложены механизмы регулирования для повышения уровня конкурентоспособности национального зерна на внутреннем и внешнем рынках.

Ключевые слова: Мировое хозяйство, модернизация, национальный зерновой рынок, система государственного регулирования, экспортный потенциал.

Irynychyna I. B.

Kyiv National Economic University
named after Vadym Hetman

MODERNIZATION OF THE SYSTEM OF STATE REGULATION OF EXPORT-ORIENTED GRAIN MARKET OF UKRAINE

Summary

Advanced research of problems in export development of National grain market. Article is devoted to the analysis of the conditions of formation of the competitive position of Ukraine on the world grain market. Description of Experience state-owned regulation of the agricultural sector of the economy US, Canada, EC. Proposed ways of their solution and strengthen the competitive position of Ukraine.

Keywords: competitive position, modernization, problems, national grain market, regulation, world grain market.